

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35795
Nom	Fonaments de direcció d'empreses
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1313 - Grau en Administració i Direcció d'Empreses	Facultat d'Economia	1	Primer quadrimestre
1330 - Grau en Administració i Direcció d'Empreses (Ontinyent)	Facultat d'Economia	1	Primer quadrimestre
1921 - Programa de Doble Titulació en ADE-Dret	Facultat de Dret	1	Primer quadrimestre
1926 - Doble Grau en Turisme i Administració i Direcció d'Empreses	Facultat d'Economia	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1313 - Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1 - Empresa	Formació Bàsica
1330 - Grau en Administració i Direcció d'Empreses (Ontinyent)	1 - Empresa	Formació Bàsica
1921 - Programa de Doble Titulació en ADE-Dret	1 - Assignatures de formació bàsica de primer curs	Formació Bàsica
1926 - Doble Grau en Turisme i Administració i Direcció d'Empreses	1 - Assignatures de formació bàsica de primer curs	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
DASI RODRIGUEZ, SONIA	105 - Direcció d'Empreses 'Juan José Renau Piqueras'
LINARES NAVARRO, ESMERALDA	105 - Direcció d'Empreses 'Juan José Renau Piqueras'
ROIG DOBON, SALVADOR	105 - Direcció d'Empreses 'Juan José Renau

Piqueras'

RESUM

Fonaments de direcció d'empreses és una assignatura de formació bàsica que s'imparteix en el primer semestre del primer curs del grau en Administració i Direcció d'Empreses, i en els dobles graus d'aquesta titulació (Ade-Dret, Turisme-Ade). Està adscrita a l'Àrea d'Organització d'Empreses i consta d'un total de 6 crèdits ECTS.

Per respondre a les exigències del grau, es proposa un programa que aporte a l'estudiant els coneixements bàsics necessaris per entendre el funcionament de les empreses i iniciar-lo en la seua direcció, i alhora que l'habilite per cursar les assignatures obligatòries i optatives de cursos superiors.

Amb aquesta assignatura es pretén analitzar i comprendre la realitat empresarial, tenint en compte l'empresa des d'un enfocament ampli, que ens permeta concebre-la com una unitat tecnicoeconòmica, com una unitat sociopolítica i com una unitat de decisió. Així, la concepció de l'empresa com a unitat tecnicoeconòmica es vincula a l'enfocament que de l'empresa es té en assignatures relacionades amb àrees com l'anàlisi econòmica, la comptabilitat, les finances o els mètodes quantitius (matemàtiques i estadística). La concepció de la empresa com una unitat sociopolítica comporta la necessitat d'establir mecanismes que faciliten la coordinació i el consens entre els distints grups que hi conflueixen. La concepció de l'empresa com a unitat de decisió implica la necessitat de dirigir, planificar, organitzar i controlar les diferents persones que formen part de l'empresa i les activitats que cal realitzar per obtenir els objectius que s'hagen establert. Aquesta concepció és encara més present en les assignatures d'àrees com organització d'empreses i comercialització i investigació de mercats.

Fonaments de direcció d'empreses constitueix, doncs, la base de la majoria de les assignatures d'aquesta titulació, i per això els seus continguts són essencials per a la formació d'un graduat en Administració i Direcció d'Empreses.

El contingut de l'assignatura s'estructura en set temes que comprenen dues parts, una sobre els fonaments de l'empresa (empresa i empresari, tipus d'empreses, empresa i entorn, presa de decisions i objectius empresarials, evolució i desenvolupament de l'empresa) i l'altra orientada al coneixement de les seues funcions principals (àrees funcionals i les seues relacions).

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No es requereixen coneixements previs de la matèria.

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

1313 - Grau en Administració i Direcció d'Empreses

- Capacitat d'organització i planificació.
- Comunicació oral i escrita en la llengua nativa.
- Habilitat per a analitzar i buscar informació provinent de fonts diverses.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat de prendre decisions.
- Capacitat per a treballar en equip.
- Compromís amb l'ètica i la responsabilitat social.
- Capacitat per a contribuir positivament a la sensibilització envers temes mediambientals i socials, i a la superació de totes les formes de discriminació, essencial per al desenvolupament econòmic i la reducció de la pobresa.
- Conèixer les característiques i els fonaments generals de la direcció i organització d'empreses, i saber utilitzar els instruments i les eines disponibles per a analitzar i dissenyar polítiques i estratègies empresarials, prenent en consideració l'àmbit internacional dels negocis i sabent valorar els efectes d'aquestes estratègies sobre l'activitat i els resultats empresarials i sobre l'entorn socioeconòmic a curt i llarg termini.
- Comprendre l'impacte de les variables econòmiques, politicolegals, socioculturals, tecnològiques i mediambientals sobre l'activitat empresarial.
- Saber plantejar objectius i estratègies en els diferents nivells de l'organització, i valorar les implicacions i necessitats per a la seua consecució.
- Comprendre la raó de ser i el funcionament de les empreses, així com el seu caràcter sistèmic i els processos i implicacions vinculats al seu desenvolupament i creixement.

1330 - Grau en Administració i Direcció d'Empreses (Ontinyent)

- Capacitat d'organització i planificació.
- Comunicació oral i escrita en la llengua nativa.
- Habilitat per a analitzar i buscar informació provinent de fonts diverses.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat de prendre decisions.
- Capacitat per a treballar en equip.
- Compromís amb l'ètica i la responsabilitat social.
- Capacitat per a contribuir positivament a la sensibilització envers temes mediambientals i socials, i a la superació de totes les formes de discriminació, essencial per al desenvolupament econòmic i la reducció de la pobresa.

- Conèixer les característiques i els fonaments generals de la direcció i organització d'empreses, i saber utilitzar els instruments i les eines disponibles per a analitzar i dissenyar polítiques i estratègies empresarials, prenent en consideració l'àmbit internacional dels negocis i sabent valorar els efectes d'aquestes estratègies sobre l'activitat i els resultats empresarials i sobre l'entorn socioeconòmic a curt i llarg termini.
- Comprendre l'impacte de les variables econòmiques, politicolegals, socioculturals, tecnològiques i mediambientals sobre l'activitat empresarial.
- Saber plantejar objectius i estratègies en els diferents nivells de l'organització, i valorar les implicacions i necessitats per a la seua consecució.
- Comprendre la raó de ser i el funcionament de les empreses, així com el seu caràcter sistèmic i els processos i implicacions vinculats al seu desenvolupament i creixement.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

Els resultats que s'esperen de l'aprenentatge de l'assignatura *Fonaments de direcció d'empreses* són els següents:

Identificar les parts de l'organització i les seues respectives funcions.

Conèixer les relacions entre els subsistemes de l'empresa.

Distingir els diferents tipus de decisions que es prenen en les empreses i conèixer la problemàtica bàsica de cada tipus de decisió.

Establir objectius en distints nivells de l'organització (estratègics, tàctics i operatius) i conèixer-ne les implicacions per a l'empresa, així com el seu impacte en l'entorn socioeconòmic.

Saber quins són els processos i els elements bàsics de l'anàlisi estratègica.

Conèixer les implicacions i els processos de desenvolupament de les empreses.

Realitzar informes ben documentats sobre els factors de l'entorn que afecten les empreses.

Plantejar objectius clars, realitzables, específics i mesurables.

Tenir en compte l'impacte de l'actuació de l'empresa en l'entorn (responsabilitat social).

Utilitzar criteris d'equitat i respecte als drets humans en els plantejaments empresarials.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. L'EMPRESA, LA DIRECCIÓ D'EMPRESES I L'EMPRESARIAT

- 1.1. L'empresa: concepte i elements
- 1.2. La direcció d'empreses
- 1.3. El sistema empresa
- 1.4. Tipus d'organitzacions
- 1.5. Concepte de propietat i direcció
- 1.6. La direcció: rols i nivells. L'equip de direcció

2. L'ENTORN DE L'EMPRESA

- 2.1. Definició de l'entorn
- 2.2. Entorn general
- 2.3. Entorn competitiu
- 2.4. Tipus d'entorns
- 2.5. Introducció a la responsabilitat social de l'empresa

3. L'EVOLUCIÓ DE L'EMPRESA

- 3.1. Cicle de vida de l'empresa i la indústria
- 3.2. La creació d'empreses.
- 3.3. Desenvolupament de l'empresa: direcció i modalitat

4. LA FUNCIÓ DIRECTIVA

- 4.1. La planificació i el control
- 4.2. L'organització
- 4.3. Direcció i lideratge. El lideratge ètic i globalment responsable.
- 4.4. Concepte d'objectiu. Disseny del sistema d'objectius: missió, objectius generals i objectius operatius
- 4.5. El procés de presa de decisions. Tipologia de les decisions
- 4.6. L'ètica en la fixació d'objectius i la presa de decisions

5. DIRECCIÓ D'OPERACIONS, QUALITAT I INNOVACIÓ

- 5.1. La funció de producció
- 5.2. La funció d'aprovisionament i logística
- 5.3. Més enllà de les operacions: Qualitat i innovació a l'empresa

6. DIRECCIÓ I GESTIÓ DE RECURSOS HUMANS

- 6.1. Captació: reclutament i selecció
- 6.2. La motivació
- 6.3. Capacitació
- 6.4. Funcions de suport

7. DIRECCIÓ COMERCIAL I FINANCERA

- 7.1. La funció comercial
- 7.2. La funció financera

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Pràctiques en aula	30,00	100
Elaboració de treballs en grup	35,00	0
Elaboració de treballs individuals	0,00	0
Estudi i treball autònom	0,00	0
Lectures de material complementari	0,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00	0
Preparació de classes de teoria	20,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	20,00	0
Resolució de casos pràctics	0,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	0,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

En el procés d'ensenyament-aprenentatge de l'assignatura *Fonaments de direcció d'empreses* s'utilitzaran diferents mètodes docents. D'una banda, es continuarà fent ús de formes didàctiques expositives per al cas de les classes teòriques, encara que es faran servir també altres mètodes docents "formes didàctiques de participació" que busquen la implicació de l'alumne en el procés d'ensenyament-aprenentatge. Aquest segon tipus de mètodes afavoreixen la interacció, tant entre professor i estudiant, com entre els estudiants mateixos, i són adequats per al desenvolupament de les competències genèriques. La metodologia serà la següent:

Classes teòriques: Es combinarán mètodes de brainstorming amb lliçons magistrals per a introduir nous continguts. Amb el brainstorming es pretén que els estudiants relacionen els nous coneixements amb el coneixement anterior. Les lliçons magistrals permetran assolir i consolidar el nou coneixement. D'aquesta manera es pretèn aportar una experiència d'aprenentatge actiu i un rol més participatiu de l'estudiant, permetent el desenvolupament de l'habilitat d'aprenentatge autònom.

Per a cada tema, el professor facilitarà als estudiants (a través de moodle) una guia del tema i les referències útils per a l'estudi individual i la preparació del materials propis. Es pretén amb este mètode que els estudiants desenvolupen les competències genèriques següents: habilitat de pensament crític, habilitat de recerca i anàlisi d'informació, habilitat d' auto-aprenentatge i habilitat d'us de noves tecnologies de la informació.

Classes pràctiques: permeten posar en pràctica els coneixements adquirits en les classes teòriques i fer paleses la capacitat de treballar en grup i les habilitats de comunicació interpersonal. Així mateix, es pretén que aquestes sessions contribuïsquen a millorar la capacitat d'organització i planificació del treball de l'estudiant. Normalment, en el desenvolupament de les classes pràctiques s'utilitzarà com a mètode fonamental el mètode del cas, amb resolució en primer lloc individual i posteriorment per grups. També es faran servir altres formes docents, com l'anàlisi i discussió de lectures a classe o el *rol-playing*. A més, s'usarà el vídeo per a la presentació d'algunes pràctiques.

Amb l'objectiu de desenvolupar algunes de les competències genèriques i específiques establertes anteriorment, s'haurà d'elaborar un treball monogràfic en equip consistent a analitzar en una empresa real diferents conceptes estudiats en l'assignatura. D'aquesta manera, els estudiants analitzaran i sintetitzaran informació procedent de distintes fonts -entrevistes, anàlisis de bases de dades, articles de premsa, observació directa, llibres, etc.-, i treballaran la comunicació escrita -mitjançant la presentació d'un informe escrit- i la comunicació oral -per mitjà de l'exposició oral del treball amb utilització de diferents mètodes i suports expositius. Així mateix, la capacitat de treball cooperatiu en equip serà rellevant per a un bon desenvolupament del projecte. Per això, es prestarà especial atenció a diferents aspectes de procediment: fitxes d'elecció d'empresa, de repartiment de responsabilitats, cronograma de grup, diari de grup, memòries individuals, etc. Per acabar, l'execució d'aquest treball afavorirà l'aprenentatge autònom, l'aplicació del coneixement de caràcter teòric a situacions pràctiques i la necessària presa de decisions.

AVALUACIÓ

L'avaluació i el control de l'aprenentatge es realitzaran sobre els continguts totals de l'assignatura.

L'avaluació ha de complir una funció sumativa -acreditació del nivell de formació obtingut- i una funció formativa -mecanisme de retroalimentació que millore el procés d'ensenyança-aprenentatge-. La funció sumativa es complirà amb l'avaluació final que permet assignar una nota en actes; per la seua banda, la funció formativa es realitzarà a través de l'avaluació contínua.

L'assignatura *Fonaments de direcció d'empreses* serà avaluada a partir de la consideració dels aspectes següents:

PRIMERA CONVOCATÒRIA

Prova de síntesi (60% de la nota final). La principal funció de les proves de síntesi (examen) és avaluar la consecució dels objectius formatius. Aquesta prova pot combinar tant preguntes test com preguntes d'assaig. En tot cas, les qüestions poden referir-se tant a continguts teòrics com pràctics.

Preferentment, es formularan preguntes que exigeixin que l'estudiant relacione diversos conceptes de la matèria. L'examen es realitzarà en la data oficial que la Facultat d'Economia habilite per a això dins del calendari acadèmic del curs.

Avaluació contínua (40% de la nota final). En aquesta part es valorarà l'evolució de l'alumnat en l'adquisició de les competències genèriques i específiques abans assenyalades. L'avaluació continua es portarà a terme a partir de l'elaboració i presentació de treballs individuals i en equip, realització de projectes, així com a través de la participació en les sessions presencials. El professorat també podrà realitzar proves teòriques o teoricopràctiques, mitjançant preguntes test o de desenvolupament o pràctiques individuals de manera periòdica al llarg del curs.

Es consideraran activitats no recuperables de l'avaluació continua totes aquelles que requereixin treballs en equip o presentacions orals. El seu pes serà del 50% del valor de l'avaluació continua, es a dir, el 20% de la nota final de l'assignatura.

En compliment de l'article 6.9. del reglament d'avaluació i qualificació de la UV, les classes pràctiques son d'assistència obligatòria. Es considerarà que l'estudiant ha complit amb l'assistència si ha assistit a un mínim del 80% de les hores d'aquestes sessions i si ha justificat adequadament la impossibilitat d'assistir a les sessions restants per causa de força major.

La qualificació final de l'estudiant serà la resultant de la suma ponderada de les notes obtingudes en la prova de síntesi (60%) i en l'avaluació contínua (40%).

Per aprovar l'assignatura caldrà (En cas contrari, la nota màxima que pot obtenir l'alumnat serà de 4,00):

- obtenir com a mínim 5 punts sobre el total en la qualificació final
- tindre una nota mínima del 50% (4 sobre 8) en el conjunt de proves individuals realitzades durant el curs (prova de síntesi + activitats individuals en l'avaluació continua).

SEGONA CONVOCATÒRIA

A la segona convocatòria, l'alumnat podrà recuperar les parts considerades recuperables que no hagen estat superades en la primera convocatòria.

- Tot l'alumnat que es presente a la segona convocatòria realitzarà una prova de síntesi amb un valorde 6 punts.
- Els alumnes que van obtenir un punt o més en les pràctiques individuals de l'avaluació contínua, obtindran la seua qualificació final de la resultant de la suma ponderada de les notes obtingudes en aquesta prova de síntesi (60%) i en l'avaluació contínua (40%).
- L'alumnat que no haja obtingut al menys un punt sobre dos a les activitats individuals de l'avaluació contínua, haurà de realitzar una prova adicional amb un valor de 2 punts. La qualificació final serà la resultant de la suma ponderada de les notes obtingudes en la prova de síntesi (60%), la prova adicional (20%) i la nota que l'alumne va obtenir en les activitats no recuperables (20%).

La condició per aprovar en segona convocatòria és:

- obtenir com a mínim 5 punts en la qualificació final
- tenir una qualificació mínima de 4 sobre 8 en els blocs d'activitats individuals (prova de síntesi +activitats individuals en l'evaluació continua)

La normativa de la Universitat de València sobre avaluació i qualificació es pot consultarací:
https://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_Reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Iborra, M.; Dasí, A.; Dolz, C. y Ferrer, C. (2014): Fundamentos de Dirección de Empresas. Conceptos y habilidades directivas. 2ª Edición. Thomson, Madrid.
[Biblioteca UV: Disponible online - Library UV: Available online]
- Boddy, David. (2017) Management; An introduction. 7 Ed. Pearson Education Limited.
[Biblioteca UV: Disponible online - Library UV: Available online]
- Lloria, M.B. y Mohedano-Suanes, A. (2017): Introducción a la dirección de empresas. Casos prácticos. Ed. Pearson. Madrid.
[Biblioteca UV: Disponible online - Library UV: Available online]

Complementàries

- Lloria, M.B. (2020): Estructura de la organización y diseño de puestos, Editorial Tirant lo Blanch, Valencia

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern.

Canvis en la guia docent per adaptar la docència a les condicions imposades per la Universitat de València amb motiu de la pandèmia de COVID-19. Aquesta addenda pot ser objecte de canvis en funció de l'evolució de la pandèmia.

1. Continguts.

En el cas de que hi haja alguna reducció significativa de les setmanes disponibles, es podran reduir els continguts introductoris en: introducció a la responsabilitat social de l'empresa, creació d'empreses, l'ètica en la presa de decisions i la introducció a les àrees funcionals: logística, comercial i financera.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència.

La durada de les sessions de teoria pot veure's reduïda. Aquestes es realitzaran mitjançant videoconferències o presentacions en línia que podran ser síncrones i asíncrones.

En cas que es produïra una reducció de la durada de les sessions teòriques, es veurà compensada amb una major dedicació de l'estudiant al treball individual i l'estudi dels materials.

3. Metodologia docent.

Les sessions teòriques es faran a través de mitjans virtuals, amb materials en línia, videoconferències o presentacions parlades, que podran ser síncrones i asíncrones.

Les sessions pràctiques es realitzaran de manera presencial encara que es podran complementar amb activitats virtuals ja siga mitjançant treballs individuals o en equip.

4. Avaluació.

Es modifiquen els pesos de les diferents parts de la qualificació:

- Prova de síntesi: 20%
- Avaluació contínua: 80%
- Activitats individuals: 60%
- Activitats grupals (no recuperables): 20%

PRIMERA CONVOCATÒRIA

Prova de síntesi: 20% de la nota. Aquesta prova es realitzarà de manera presencial o virtual en funció del que disposi la Facultat d'Economia.

Per aprovar l'assignatura cal (En cas contrari, la nota màxima que pot obtenir l'alumnat serà de 4,00):

- Obtenir a l'almenys una nota de 4 sobre 10 a la prova de síntesi (el valor el de el 20% de la nota final)
- Obtenir una nota de 5 o més en la qualificació final.
- Obtenir una nota mínima de l'50% (4 sobre 8) en el conjunt de les proves individuals realitzades durant el curs (prova de síntesi + activitats individuals en l'avaluació contínua).

SEGONA CONVOCATÒRIA

A la segona convocatòria, l'alumnat podrà recuperar les parts considerades recuperables que no hagin estat superades en la primera convocatòria.

- Tot l'alumnat que es presenti a la segona convocatòria realitzarà una prova de síntesi amb un valor de 2 punts.
 - Els alumnes que van obtenir tres punts o més en les pràctiques individuals de l'avaluació contínua, obtindran la seva qualificació final de la resultant de la suma ponderada de les notes obtingudes en aquesta prova de síntesi (20%) i en l'avaluació contínua (80%) .
 - L'alumnat que no hagi obtingut al menys tres punts sobre sis en les activitats individuals de l'avaluació contínua haurà de realitzar una prova addicional amb un valor de 6 punts. La qualificació final serà la resultant de la suma ponderada de les notes obtingudes en la prova de síntesi (20%), la prova addicional (60%) i la nota que l'alumne va obtenir en les activitats no recuperables (20%).

La condició per aprovar en segona convocatòria és:

- Obtenir a l'almenys una nota de 4 sobre 10 a la prova de síntesi (el valor el de el 20% de la nota final)
- Obtenir com a mínim 5 punts en la qualificació final (5 sobre 10)
- Tindre una qualificació mínima de 4 sobre 8 en els blocs d'activitats individuals (prova de síntesi + prova addicional)

5. Bibliografia.

La bibliografia recomanada es manté per trobar-se disponible electrònicament per als estudiants, o bé a través de la biblioteca de la UV o també amb codis personals proporcionats per l'Editorial.